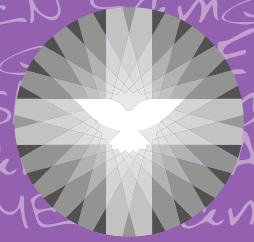

Samen

Advent

Hoe-ver is de nacht, hoe-ver
Hoe-ver is de nacht,
Hoe-ver is de nacht,
ver, hoe-ver, wach-ter, hoe-
hoe-ver, hoe-ver, wach-ter,
hoe-ver, hoe-ver, wach-ter,
ver is de nacht, de
hoe-ver is de nacht,
hoe-ver is de nacht,

1. ad lib. 2.
nacht? Hoe-nacht? De
de nacht? de nacht? De
de nacht? De nacht? De
mor-gen komt, zegt de wach-ter, maar
mor-gen komt, zegt de wach-ter, maar
mor-gen komt, zegt de wach-ter, maar
1. ad lib. 2.
nog is het nacht. De nacht.
nog is het nacht. De nacht.
nog is het nacht. De nacht. dal %
ad lib.

Lied 457

Hoever is de nacht? De morgen komt, maar nog is het nacht.

Er zijn weinig kerstliederen waarin het donker van de nacht zo intens beleefd wordt en beschreven is, als in het lied 'De nacht is haast ten einde,' van de Duitse dichter Jochen Klepper. Gelet op het aantal kerkliederen dat hij schreef, had Klepper een grote voorliefde voor het Kerstfeest. Zijn liederen werden verzameld in de bundel 'Kyrie'. Van de tien liederen die hij daarin schreef bij de kerkelijke feestdagen, zijn er zes een kerstlied. Het feest moet grote betekenis hebben gehad voor Klepper. Het Kerstfeest lag hem na aan het hart.

Hoewel het als kerstlied is geschreven, is het lied 'De nacht is haast ten einde' vooral bekend geworden als adventslied. Daarbij heeft zeker een rol gespeeld dat de dichter boven het lied een bijbeltekst heeft geschreven:

U kent de huidige tijd: het moment is gekomen waarop u uit de slaap moet ontwaken, want de redding is ons meer nabij dan toen we tot geloof kwamen. De nacht loopt ten einde, de dag nadert al. Laten we ons daarom ontdoen van de praktijken van de duisternis en ons omgorden met de wapens van het licht.

(Romeinen 13: 11, 12)

Dat is een van de lezingen op de eerste zondag van Advent.

Het valt meteen op hoe vaak de nacht in het lied wordt genoemd: vier keer in de oorspronkelijk vijf strofen van het lied. Ook wordt drie keer het donker genoemd. De nacht neemt een grote plaats in. Het is de eigen ervaring van de dichter. Klepper schreef het lied in december 1937. De dreigende oorlog wierp zijn schaduw vooruit en voor Klepper en zijn gezin werd de situatie in Duitsland steeds dreigender en gevaarlijker. Hij was getrouwd met een joodse vrouw en er waren uit haar eerdere huwelijk twee joodse dochters. Toen eind 1942 duidelijk werd dat zij niet zouden ontsnappen aan deportatie, maakten Klepper, zijn vrouw en een van de dochters een einde aan hun leven. Als in het lied gesproken wordt over huilen in de nacht, over angst en pijn, over lijden en schuld, dan heeft de dichter het over wat hem en zijn gezin raakt en wat voor hem bittere werkelijkheid is. De ervaring wat een oorlog aan lijden met zich mee brengt, is ook in onze dagen geen vreemde ervaring. De oorlog in Oekraïne brengt vluchtelingen en ontheemden naar ons land, velen maken zich zorgen over

familieleden in Israël en in de Gazastrook. We zien met verbijstering en afschuw de terreur en het geweld waarmee mensen worden bedreigd en omkomen. Je hoeft niet vóór een van de strijdende partijen te zijn om tegen de dood en onderdrukking van mensen – wie en waar dan ook – te zijn. Waar oorlog wordt gevoerd zijn verantwoordelijken en schuldigen. Het eerste wat je moet doen is zien en erkennen dat er slachtoffers vallen en dat er meer onschuldigen dan anderen worden getroffen. Hoe ver weg ook, als partijen het zelf niet kunnen of willen, moeten anderen roepen om recht en vrede.

Het is opmerkelijk dat die woorden – vrede en recht – in het lied van Klepper niet of nauwelijks klinken. Eén keer gaat het over het recht van God dat door mensen met voeten getreden wordt. Er zijn wel woorden die wijzen naar het licht, de dag en de Morgenster. Zij klinken zeven keer in het lied.

Tegenstellingen worden in het lied niet uit de weg gegaan. Het donker wordt niet verzwegen, maar er is meer dan dat. Ook al is het niet meer dan het licht van de Morgenster, die de nieuwe dag aankondigt.

Zo is er niet alleen sprake van angst, pijn, lijden en schuld. Er wordt ook opgeroepen om de komst van het licht te bezingen, om vrolijk in te stemmen met de lof van het Licht. Er is sprake van redding, heil en vergeving, die God zal geven. Ze worden gebracht door een kind, een knecht.

Ook het woord hoop zoek je tevergeefs in het lied. Je zou het eigenlijk wel verwachten als er ook zo veel over het donker en de nacht wordt gesproken. En was het niet Klepper zelf die, toen hem gevraagd werd wat er 'gepreekt' moest worden, zei: 'Troost, altijd maar weer troost'. Dat is in onze tijd een groot woord. Hoe kunnen mensen getroost worden als zij moeten leven met dood en verderf? Zullen mensen zich laten troosten als zij de wanhoop nabij zijn? Wat kunnen we meer doen dan ons vastgrijpen aan 'het drijfhout van de hoop', zoals rabbijn Awraham Soetendorp zegt? Zo klein is het wat wij hebben, als bijna alle hoop stukslaat op een spiraal van haat en wraak.

het drijfhout van de hoop

Klepper is stellig en vastberaden in zijn lied. Hij brengt niet zijn hoop, die hij misschien ook niet heeft, onder woorden. Hij verwoordt wat er in zijn ogen al is, omdat God naar mensen heeft omgezien en zich over hen ontfermt. In krachtige woorden spreekt Klepper zich uit: De nacht is al aan het verdwijnen, nu. Het klinkt in de eerste vier strofen van het lied, nu...

*Nu wordt het licht bezongen,
Nu wordt een kind geboren
Nu heeft God zich aan jullie verbonden
Nu zal God over ons waken*

De laatste strofe van het lied lijkt weer terug te grijpen op het begin: God wil in het donker wonen. Het is nog nacht en weer gaat het over de duisternis. Maar die is niet alleen meer dreigend en gevaarlijk. In het donker is de Eeuwige thuis. Daarin klinkt iets van rust en verborgenheid. God wil in het donker wonen en Hij treedt op een onverwacht moment en op een ongedachte manier aan het licht. Het doet mij denken aan wat in Psalm 139 gebeden wordt:

*Al zei ik: 'Laat het duister mij opslokken,
het licht om mij heen veranderen in nacht,'
ook dan zou het duister voor u niet donker zijn –
de nacht zou oplichten als de dag,
het duister helder zijn als het licht.*

De Eeuwige woont niet in ons duister. Hij gaat met ons door de nacht, maar ons donker is niet waar Hij woont. De Eeuwige woont

in een donker dat voor ons zal zijn als het licht. Psalm 139 wordt in de liturgie van de Kerk vanouds gebeden op de Paasmorgen. Jochen Klepper wil gezegd hebben dat het licht in de Kerstnacht de (voor)bode is van het licht in de Paasnacht. Als Israël de bevrijding uit Egypte viert en steeds opnieuw het verhaal van de uittocht uit slavernij en dood vertelt. Er wordt gesproken over de nacht van de bevrijding, waarin een vuurkolom licht verspreidt als bij dag. Dat is het donker van de Eeuwige. Zelfs het donker van God is een licht voor de mensen.

Het laatste wat in het lied wordt gezegd is dat er recht zal worden gedaan. De woorden richten en gericht klinken. Maar ook deze woorden zijn niet donker, maar ze ademen het licht:

*God spreekt recht over de wereld
als wilde Hij haar belonen.
en
Wie hier de Zoon vertrouwde
komt daar uit het oordeel.*

Het licht in de kerstnacht is niet alleen het Licht van Pasen, het is ook het licht op de jongste dag.

Als Klepper de Morgenster de bode van een nieuwe dag noemt, dan kijkt hij vooruit naar de dag van het oordeel, de jongste dag. Voor ons is het oordeel vaak een huiveringwekkend iets geworden. Een moment om te vrezen, een dag van ondergang en vernietiging. We kunnen er niet zo veel mee en willen er weinig of niets van weten. We weten misschien ook niet wat we er mee moeten, als een kerkelijk hoogleraar vindt dat de hel weer terug zou moeten komen in de theologie en de prediking. En we hebben moeite met het beeld van straf en ondergang. Het is misschien niet zo wijs en verstandig om te pleiten voor het opnieuw gebruiken van oude woorden en beelden. Het dient meestal niet de zaak waar het om zou moeten gaan.

het donker zal verlicht worden

Het gelijk van het pleidooi om opnieuw over de hel te spreken is dat er zonder oordeel geen recht kan en zal zijn. En op dat punt is de verkondiging van de Bijbel duidelijk:

Er zal recht worden gedaan. Als het niet is door ons mensen, dan zal er recht gedaan worden door de Eeuwige. Klepper zegt: wie de weg van Gods geboden is gegaan, wie Jezus is gevolgd, heeft het oordeel niet te vrezen. Hoe het zal zijn voor wie dat niet hebben gedaan, is aan de Eeuwige. Het is voor ons verborgen in de duisternis waar Hij woont. Maar, zo geloven en hopen wij, het donker zal verlicht worden. De nacht is haast ten einde, de morgen niet meer ver.

De vertaling van de laatste regels van het lied in ons Liedboek (Lied 445) is misschien vrij, maar bewaren voor mij wel het geheim van Gods verborgenheid en laten horen wat ik hoop en geloof:

*Hij komt ons toch te stade
ook in het strengst gericht.
Zijn oordeel is genade
zijn duisternis is licht.*

Bert Jan van Haarlem

PGE-Gemeenteavond woensdag 15 november

Op woensdagavond 15 november 2023 om 20.00 uur is er de jaarlijkse gemeenteavond van de Protestantse Gemeente Eindhoven. Deze zal dit jaar gehouden worden in de Johanneskerk.

Dit jaar is het de bedoeling om een aantal mooie en vaak nieuwe initiatieven binnen de verschillende wijkgemeenten te presenteren aan onze gemeente. In ieder geval zal de stand van zaken van de groep die op dit moment kijkt naar de toekomst van onze kerk gepresenteerd worden. De precieze onderwerpen vanuit de wijkgemeenten staan op dit moment nog niet vast, maar het belooft een inspirerende avond te worden. Het plan is om meer details over de onderwerpen te geven in de wijkbrieven.

Na de pauze zullen als gewoonlijk de begrotingen van de kerkrentmeesters en van de diaconie aan u gepresenteerd worden. Tevens is er aandacht voor een aantal wijzigingen in de Plaatselijke Regeling van onze kerk. Met name gaat het om het verlagen van het aantal leden van de Algemene Kerkenraad en het College van

Kerkrentmeesters. De aangepaste versie van de Plaatselijke Regeling kunt u op dit moment al vinden op onze website.

U allen wordt van harte uitgenodigd om naar deze gemeenteavond te komen. We hopen op net zo'n mooie opkomst als verleden jaar.

U allen van harte uitgenodigd

In september zijn we binnen de PGE weer begonnen met het normale kerkelijk jaar. Zo is de Algemene Kerkenraad weer voor het eerst bij elkaar geweest. Tijdens de eerste vergadering hebben we gesproken over het financieel beleid binnen de PGE. Onder andere ging het over het omgaan met de huidige financiële reserve van onze gemeente. Zoals u weet, hebben we de laatste jaren een tekort op onze begroting en moeten we interen op onze reserve. De vraag is natuurlijk hoeveel we kunnen interen op deze reserve zonder in de problemen te komen. Op dit moment zijn er hierover nog geen conclusies getrokken.

Ook de kerkrentmeesters gaan binnenkort praten over dit onderwerp.

Verder is in september de groep begonnen die een plan van aanpak gaat maken om in 2024 te kijken naar de Toekomst van de Kerk in Eindhoven. We hebben in september een eerste bijeenkomst gehad en het plan is om voor het eind van het jaar een plan van aanpak voor deze studie klaar te hebben. Tijdens de eerste bijeenkomst hebben we voornamelijk gekeken naar de huidige stand van zaken binnen de verschillende wijkgemeenten zoals de ontwikkeling van het aantal kerkleden en de vergrijzing. We hebben ook gekeken naar de verschillende groepen die zich bezighouden met de kinderen en jongeren binnen de verschillende wijkgemeenten en wat we op dit punt van elkaar kunnen leren.

In een volgende bijeenkomst is het de bedoeling te praten over de problemen binnen de wijkgemeenten maar ook naar de wensen die er spelen, zoals waar willen we naartoe. In november zal de stand van zaken van deze groep op de gemeenteavond worden besproken. Een goede reden om naar de gemeenteavond te gaan.

Henk Grootjans

Alpha, gefeliciteerd

In maart 2021 meldt Alpha zich bij VidK. Hij heeft gehoord dat Vluchtelingen in de Knel (VidK) mensen helpt die geen papieren hebben. Alpha heeft een partner en een zoon van vier jaar oud. Het lukt Alpha niet om zijn zoon te erkennen.

VidK gaat samen met Alpha op zoek naar een oplossing. Na bestudering van het dossier komt VidK tot de conclusie dat de identiteit van Alpha in 2001 al geloofwaardig is geacht. Alpha is op zeventienjarige leeftijd, in 2001 naar Nederland gekomen en dus lang in Nederland. Als je het mij vraagt, betekent dit ook dat het hoog tijd is om zijn leven te legaliseren. Voor hem en zijn zoon.

Afijn, zijn identiteit is door de IND geloofwaardig geacht en toch weigert de gemeente de erkenning. Documenten uit Guinee krijgt Alpha niet. Alpha komt uit een klein dorp in Guinee en hij is daar nooit geregistreerd geweest.

De hulp van Afdeling Vreemdelingenpolitie Identificatie en Mensenhandel (AVIM) wordt ingeschakeld en aan hen wordt gevraagd om de vingerafdrucken van Alpha van nu te vergelijken met de vingerafdrucken uit 2001. Als die hetzelfde zijn dan is er in ieder geval bewijs dat 'Alpha ook daadwerkelijk Alpha is'. De AVIM doet onderzoek en zoals we wisten gaat het inderdaad om Alpha. Ook wordt er een DNA-onderzoek gedaan om vast te stellen dat Alpha de biologische vader is van zijn zoon. En ook zoals daarvan verwacht, is hij de vader. Dit alles was voor de gemeente nog onvoldoende om tot erkenning over te gaan.

Alpha wendt zich tot de rechtbank en verzoekt om 'vaststelling vaderschap' uit te spreken over zijn zoon. Ook over zijn tweede zoon. Het gehele proces duurt zo lang dat er een tweede zoon is geboren. De rechter ziet het belang van erkenning en spreekt de 'vaststelling vaderschap' uit en geeft de gemeente opdracht om over te gaan tot erkenning.

De kinderen van Alpha zijn Nederlands en dat geeft Alpha ook mogelijkheden om zijn verblijf te legaliseren. Met behulp van VidK wordt een aanvraag ingediend bij de IND.

In september 2023 neemt de IND de beslissing dat Alpha in Nederland mag blijven om voor zijn kinderen te zorgen. Eén dag later wordt zijn derde zoon geboren.

Manon Brouwers, VidK

Bijbels Bijbellezen 12: De aarde onder de hemel

4. Eindelijk dan, het vierde grondbegrip, namelijk **de aarde onder de hemel**. In de inmiddels bekende toneeltermen de eenheid van Plaats. Dus nu hebben we het op een rijtje: 1. de Namen (dramatis personae), 2. de Debariem (eenheid van handeling), 3. de Dagen (eenheid van tijd) en dan nu 4. de aarde onder de hemel. Net als bij de tijd (geen zee van tijd waarin je verzuipen zal), geen zee van ruimte, geen kosmos waarin je alsmat kleiner en nietiger wordt, nee een ruimte op menselijke maat: de aarde onder de hemel.

De hemel is in Genesis 1 een (massief) dak boven je hoofd, dan worden de (doods)wateren op een hoop geveegd en wordt het droge gezien: grond onder de voeten. Dan plantjes en getiteld en dan de bewoners: de mensen. Om hen draait het z.g. Scheppingsverhaal. 'Hen' wil zeggen allereerst zij die zuchten onder de onbewoonbaarheid van de wereld, de toehwabohoe zoals dat in het Hebreeuws heet en de duisternis die daarmee gepaard gaat. Kortom: het volk, d.i. die in duisternis wandelen. Zij snakken naar licht in de duisternis. Zij zuchten juist in dat massale donkere heelal: de kosmos. Met andere woorden de HEER (deze) God, zo vertelt het verhaal, **humaniseert** de ruimte zowel als de tijd. De aarde onder de hemel is een HUIS, waar de mensen tezamen mogen wonen

en leven. Maar daartoe moet deze ordening van het Scheppingsverhaal wel plaatsvinden en voortdurend worden doorgevoerd. Zodat niet een klein deel in (achterlijke) weelde leeft en de halve mensheid crepeert en deels weg moet vluchten richting die achterlijke weelde, naar hier dus. Om dan vervolgens als probleem te worden gezien! Denk aan Ruth! Het betekent dat voor zeer velen de aarde niet leefbaar is, maar toehwabohoe, een woeste woestijn!

Ik ben zelf een boek aan het herlezen, dat heet Moneyland, geschreven door Oliver Bullough en de Nederlandse ondertitel luidt: *een zoektocht naar het verborgen geld van de superrijken en de multinationals*. Er zijn zoveel belastingparadijzen en ontduikingsmogelijkheden (opzettelijk *gecreëerd*, excusez le mot!) dat je er misselijk van wordt. Miljarden en nog eens miljarden. En wij in Nederland zijn zwaar medeplichtig. De hele Zuid-as in Amsterdam staat in dienst van de Mammon. En draagt dus ook in hoge mate bij aan de onbewoonbaar making van deze aarde. Luister: DEZE AARDE IS GEMAAKT ALS HUIS VOOR ALLEN en nu zijn wereldwijd de dieven aan de macht. Zodat het voor zeer velen niet is de aarde onder de hemel, eerder de HEL. En

dan niet als plek waarheen je zogenaamd na je dood heen zou kunnen gaan voor je vermeende zondigheid, of simpel vanwege het feit dat je niet bent uitverkoren (allemaal onbijbelse onzin, natuurlijk!) maar 'gewoon' door een totaal scheefgegroeide en misdadige wanverhouding van bezit en vermogen in de wereld. Globalisering betekent nu wereldwijd graaien wat je graaien kan en in die zin is het het tegendeel van wat Genesis 1 ons wil verkondigen, namelijk **de aarde onder de hemel als een huis voor alle bewoners**. Even tot hier.

Wim de Leeuw
wimdeleeuw@kpnplanet.nl

Kerstconcert De Roostenzangers

Op zaterdag 16 december geeft het Eindhovens Gemengd Koor 'De Roostenzangers' in de Johanneskerk een kerstconcert in Latijns-Amerikaanse sfeer.

Solist is de tenor Jorge Andrés Martina. Het koor wordt begeleid door de vaste pianist Rob van Heck en het Daniël Fanego Ensemble. Het geheel staat onder leiding van dirigent Jos Thomassen.

Programma:

Op het programma staan Latijns-Amerikaanse instrumentale muziek en kerstliederen, en de 'Misa Criolla' en 'Navidad Nuestra', beide van Ariel Ramirez.

Ariel Ramirez componeerde zijn Misa Criolla en het kerstverhaal Navidad Nuestra in 1964, toen bekend werd dat het Vaticaanse concilie muziek in de volkstaal zou toestaan in de kerk. Door verspreiding via de grammofoonplaat raakte de Misa Criolla in korte tijd wereldwijd bekend en geliefd. Ramirez gaf de mis een echt Latijns - Amerikaans volkskarakter door de creoolse muziek als uitgangspunt te nemen en inheemse instrumenten te gebruiken. Beide werken worden uitgevoerd volgens de door Ramirez gecorrigeerde Argentijnse uitgave. De Antilliaans-Colombiaanse tenor Jorge Andrés Martina en het Daniël Fanego Ensemble staan garant voor een authentieke benadering.

EINDHOVEN

Plaats concert: Johanneskerk, Mercuriuslaan 1B, 5632 EE Eindhoven
Aanvang concert: 20.00 uur
Toegangsprijs: €15,00 inclusief programma-boekje
Kaartverkoop: de website van het koor www.roostenzangers.nl

Bijbelacademie

Donderdag 16 november

Op donderdag 16 november is het tweede en laatste deel over het boek Richteren. Het was de tijd waarin Israël nog geen koning had en iedereen deed wat goed in zijn ogen was. Herhaaldelijk bleek dat het volk van God vergeten was wie haar God is. Toen God daarom Israël in de hand gaf van andere machten, begon het volk te bidden om een bevrijding – en God gaf hun een bevrijder. In deze lezing staan wij stil bij de soms verrassende figuren die God gegeven heeft om bevrijding te schenken. Ook de wijze waarop deze bevrijding tot stand kwam is wel opmerkelijk te noemen. We zullen een aantal van deze onorthodoxe reddingsacties belichten.

Zondag 26 november

Op zondag 26 november maken wij een begin met een reeks avonden over Jezus Christus. In een aantal interactieve lezingen willen we nadenken over 'de meest buitengewone en belangrijke persoon'. Dit is nogal een uitspraak die we willen toetsen. Als wij in Christus geloven, kunnen wij dan ook wijzen naar bijzondere eigenschappen en

BIJBEL-ACADEMIE EINDHOVEN
RICHTEREN (deel 2)
Gods onorthodoxe wijze van redden

Protestantse Gemeente Eindhoven
Kruispunt

Donderdag 16 nov. 2023
20.00 uur
ds. W. Gugler
Adventskerk

HET BIJZONDERE VAN **CHRISTUS**
Is Jezus werkelijk buitengewoon, onvergelijklijk en onmisbaar? Een zoektocht die je leven kan veranderen.

daden? Wie de Bijbelse uitspraken over Jezus probeert te begrijpen zal merken dat deze zoektocht heel zijn denken over de wereld kan veranderen. Deze avonden zijn uiteraard zeer geschikt voor geïnteresseerden in het christelijk geloof. Ook voor degene die zo ongeveer weet wie Christus is,

kan dit een startmoment zijn om zich opnieuw te verwonderen over Hem. Meer informatie over de reeks avonden kunt u vinden op de website <https://kruispuntgemeente.nl/bijbelacademie>.

Werner Gugler

Gelukwensen met de gedenkdag van de hervorming

Is de hervorming iets waar we als protestanten, als lutheranen trots op kunnen zijn, een dag die we jaarlijks met vreugde vieren?

Het is niet de tijd om als kerk te jubelen. Maar was dat in de tijd van Luther anders? In een van zijn liederen dicht Luther:

*Ach God, zie uit uw hemel neer
en schenk ons uw erbarmen.
Uw heiligen zien wij zelden meer,
verlaten zijn wij, armen.
Geen mens meer leeft uw ware woord
en echt geloof is uitgedoofd
bij alle mensen kinderen.*

Was de kerk in de tijd van de Reformatie gelukkig? De gelovigen die deze nieuwe richting in het geloof aanhingen, hadden ook hun twijfels en onzekerheden. Polarisatie was er in die tijd ook op vele plaatsen; intern tussen de hervormers en naar buiten.

Wanneer je nieuwe wegen gaat dan levert dat ook spanning op van binnen. Angst,

wantrouwen en jaloezie kunnen dan opbloeien. De ander wordt gemakkelijk traagheid verweten of eigen belang enzovoort. En in onze tijd dan? De kerken voelen zich zwak, problemen overal.

de hoop dat het anders kan

Eén van de lezingen voor Hervormingsdag zijn de zaligsprekingen van Jezus (Matteüs 5: 1-11). Dat zijn troostende en bemoedigende woorden. Deze woorden eisen en verlangen niets. De situatie zelf, de armoede, de rouw is de basis voor de zaligsprekingen. Het zijn troostende woorden in het hier en nu. Gelukkig zijn die zich in het hier en nu ongelukkig voelen. Wat Jezus hiermee duidelijk wil maken is dat niet het leven, niet de situatie waarin we verkeren beslissend is of we gelukkig of ongelukkig zijn.

Jezus' gelukwensen klinken ook voor de kerk zoals die nu is in deze tijd. Gelukkig de

arme, verdrietige kerk zonder invloed. Gelukkig de kerk die er voor anderen is, gelukkig de kerk die oog heeft voor het lijden van anderen en het niet wegdrukt. Gelukkig de vreedzame kerk zonder plan en strategie, die belachelijk wordt gemaakt en niet serieus wordt genomen. Gelukkig de kerk die de hoop levend houdt dat het anders kan.

Zo is de Reformatie begonnen met iemand die tegen de kerk van macht en bezit in geloofde dat bij God andere maatstaven gelden. Gods Woord is er voor de vanuit hoop gedragen ongelukkigen. De kerk is gelukkig wanneer ze gedragen door de gelukwensen van God weet dat de kerk de wereld zal blijven hervormen en daarmee zichzelf ook.

Een gelukkige en gezegende gedenkdag van de hervorming gewenst voor allen die hoopvol verlangen naar een wereld volgens Gods maatstaven.

Susanne Freytag

De stress van de perfecte student

Op de universiteit loop je rond tussen de knappe koppen; van ontwerpers en architecten tot wiskundigen en engineers; zoveel gepassioneerde jonge mensen die alles uit hun studie willen halen om het straks zelf de samenleving in te kunnen brengen. Tussen deze knappe koppen is er een groep die specifiek vaak wordt geprezen: de studenten die ook aan de Honors Academy zitten. Dit is een traject voor de student die zichzelf nóg meer wil uitdagen en de werkdruk ligt dan ook een stuk hoger. Zij vinden dan ook aansluiting bij de vereniging Honors Study Association Confluente (H.S.A. Confluente), die enkel voor deze Honors studenten is.

Het bestuur van juist deze vereniging benaderde TINT voor een workshop 'Under Pressure'. Deze workshop gaat over het ervaren van stress, hoge werkdruk en hoe hiermee om te gaan. Lastige onderwerpen, zoals burn-outs en de signalen hiervan herkennen, komen bij deze workshop uiteraard aan bod. Deze workshop, die twee uur van de avond in beslag nam, heeft natuurlijk een veilige sfeer nodig. Deelnemers moeten zich kwetsbaar durven opstellen, wat om een veilige sfeer vraagt. Gelukkig waren de meeste deelnemers al bekend

met elkaar. Confluente heeft namelijk een mooie ruimte voor deze studenten om samen te werken aan de vele opdrachten en oefeningen die hen bezighouden. Hier mochten wij ook de workshop geven, een erg fijne locatie die voor de deelnemers dus ook vertrouwd was.

Al gauw bleek dat er tussen de deelnemers van de workshop veel verschil zat in de omgang met de hoge werkdruk. Terwijl sommige studenten tot het inzicht kwamen dat het ze al vrij goed afging, bleek het voor anderen juist erg zwaar te zijn. Een van de deelnemers gaf aan dat er nooit een moment is waar er geen stress ervaren wordt: dag in dag uit werkte deze persoon hard om alles te behalen en in vakanties voelde deze zich schuldig voor het nemen

van die vakantie. Een bijbaantje nemen of verder verdiepen in studie zou immers ook mogelijk zijn. Ik zag een hoop van mezelf terug in deze persoon. Niet dat ik een excellente student ben, maar ik werk er wel hard aan. En juist op de momenten waarop ik niet aan het studeren ben, voel ik mij hier schuldig om en slaat de stress toe. Op deze manier is het lastig om daadwerkelijk een moment rust te vinden. Wellicht dat enkele lezers zich hier ook in herkennen. Hen zou ik aanraden hetzelfde te doen als ik heb gedaan; een les halen uit de fanatieke Honor-student die aan de workshop deelnam. Als zelfs een student die 100% geeft voor de studie zich voelt alsof hij niet genoeg zou doen, dan is dat gevoel waarschijnlijk niet de beste raadgever. Wellicht doen we allemaal wél genoeg en hoeven we enkel nog onszelf daarvan te overtuigen. Er is niks mis met hoge doelen stellen, maar gun jezelf de ruimte om deze doelen bij te stellen, of meer tijd te nemen. Want ook dat is goed genoeg, al lijkt dat soms niet zo te zijn.

Kasper de Bruijn
Student-assistent/Evenement-organisator bij TINT

Ik geloof het wel

Het jaarthema dat in SAMEN is aangekondigd, kun je op twee manieren opvatten, begrijp ik: je gelooft het wél of je gelooft het zo langzamerhand niet meer of helemaal niet meer.

En laat ik nou benieuwd zijn naar alles wat daar tussenin zit, maar helaas wordt er in de volgende zinnen al meteen een keuze gemaakt voor degenen die nog wél geloven, voor intern gebruik zal ik maar zeggen.

Niks mis mee natuurlijk en in het bijgeleverde boekje met het jaarprogramma zie ik een goed uitgewerkt programma. Een soort moderne catechisatie, waarvan ik trouwens denk dat het in het jaarlijkse aanbod van de kerk zou moeten zitten.

Maar mijn vraag is of dit, voor doorgewinterde christenen, het belangrijkste onderwerp is. Als christenen leven wij midden in de wereld of, in nieuwe woorden, hebben wij te dealen met alles wat er zich buiten je persoonlijke geloof afspeelt. Jij gelooft het wél, maar de hele omgeving allang niet meer.

Veel oudere kerkleden hebben kinderen, die het inmiddels wel geloven en kleinkinderen, die meestal niet méér weten dan dat oma en opa nog gelovig zijn. En ach, dat mogen ze ook nog best, ze zijn toch van een andere tijd. Ze weten soms niet eens of je nou Protestant of Katholiek bent; begrippen, die ver buiten hun wereld liggen. (Hoewel ik het ook weer schitterend vind dat alle christenen op één hoop geveegd worden.)

Gelukkig zijn er in de kerk mensen van alle leeftijden. Wat komen zij tegen op school of op hun

werk. Hoe ervaren zij hun geloof in hun contacten buiten de kerk of de bijbelkring? Hoe dealen zij daarmee? Zo'n ontmoeting tussen de generaties zou ik heel waardevol vinden.

Naar de kern van het geloof wordt eigenlijk nooit gevraagd, is mijn ervaring.

En wat moet je er ook mee als al in de Bijbel staat, dat het geloof in de ogen van 'de wereld' een dwaasheid is? En je dat zelf ook ervaart zodra je na gaat denken over hoe je moet dealen met dat wat totaal niet te begrijpen is?

Kijk, en dat met elkaar uitwisselen, dat zou ik nou graag willen.

Geeske van der Veen

Kerstpakkettenactie 2023

In de weken voor Kerst worden door de Protestantse Gemeente in Eindhoven en Son en Breugel kerstpakketten uitgedeeld.

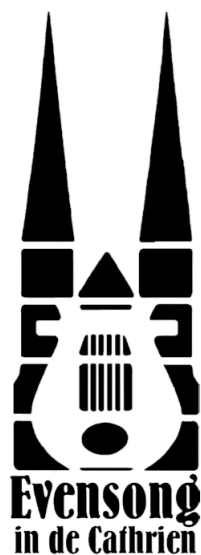
In Eindhoven worden bijna 200, merendeels eenpersoons, kerstpakketten uitgedeeld door de diakenen en andere vrijwilligers aan mensen die in deze tijd een extraatje wel kunnen gebruiken, zoals mensen in de bijstand, asielzoekers en daklozen. Bij de pakketten komt een zelfgemaakte kerstkaart met een groet van de PGE.

In elke wijk is één diaken die een lijst met namen samenstelt van mensen die in deze wijk in aanmerking komen voor een pakket. Ook het Pro-

testfonds, Het Diaconaal Inloophuis 't Hemeltje, Vluchtelingen in de Knel en de Stichting 'Ervaring die staat' (deze stichting geeft zorg aan mensen die eerder dak- en thuisloos waren), De Huiskamer voor Vluchtelingen en het Open Huis Sint Cathrien leveren namen aan. Voor vier kerstpakketten is zo'n € 100,- nodig. Al deze groepen en de vluchtelingen kunnen veel pakketten gebruiken. U kunt deze kerstpakkettenactie ondersteunen door bij te dragen aan de kosten van deze kerstpakkettenactie door geld over te maken naar IBAN: NL62RABO0373736932 t.n.v. College van Diakenen Protestantse Gemeente Eindhoven. Laten wij oog hebben voor elkaar en onze medemens waar nodig actief ondersteunen!

In Son en Breugel wordt deze kerstpakkettenactie al jaren door de beide kerken (protestants en katholiek) georganiseerd. Sinds vorig jaar wordt deze actie georganiseerd en uitgevoerd door de Stichting Kerstpakkettenactie Son en Breugel. Het is een actie voor de minima van Son en Breugel. In de weken voor Kerst worden houdbare producten ingezameld. Op basis van de gezinssamenstelling worden door vrijwilligers de pakketten samengesteld. Voor deze actie wordt gecollecteerd in onze kerk. Nadere informatie over de actie komt begin december beschikbaar.

Namens de diaconie
een hartelijke groet,
Wim van Dijk / Jeannet Venekamp

Evensong

In de Evensong van november zal geput worden uit de Duitse kerkmuzikale traditie. Die is duidelijk anders dan de Engelse traditie. De vesper in november zal dus een Abendgebet zijn.

Als onberijmde psalm zal Psalm 34 klinken.

De lofzang van Maria (het Magnificat) wordt gezongen in een toonzetting van Johann Pachelbel. Er zal een evangeliemotet gezongen worden van Melchior Vulpus. Ook worden er twee kerkliederen (koralen) gezongen. Voorganger zal ds. Susanne Freytag zijn. In de herfst, als het kerkelijk jaar ten einde loopt, is één van de thema's het hopen op de toekomst. In de kerken betekent dat uitzien naar het Koninkrijk van God. Ondanks alle vragen en zorgen, ook in en van deze tijd, mag dat een feest zijn. In de lezingen en gebeden komt dat ter sprake.

De Evensong is op **zondag 19 november, 16.00 uur in de Catharinakerk**. Meer dan ooit zijn nieuwe koorleden zeer welkom en ook hard nodig om de evensongs op langere termijn mogelijk te blijven maken. Daarom een uitnodiging aan wie graag vooral Engelse Hymns en koormuziek zingt om (een paar keer per jaar) met de Capella mee te zingen. Wie interesse heeft kan het melden bij Bert Jan van Haarlem, tel. 040 2366339, e-mail: bjvanh57@gmail.com

Bert Jan van Haarlem

Dit verhaal kreeg ik toegeschoven door een voorbijgangster. Dankbaar schuif ik het door aan u!

Inkeri Hyvarinen

Ik was naar de dienst op de Grote Beek gegaan, omdat mijn vriendin, die opgenomen was, mij had verteld dat die dienst zo bijzonder was. Dus zocht ik haar op zondagmorgen op en samen gingen we naar de kapel, een lichte ruimte, niet eens zo heel erg klein. We waren vroeg, dus alleen de koster was er te zien. Even later kwam ook de organist en zoetjesaan druppelden mensen binnen, sommigen in een rolstoel.

Het was er niet stil. Mensen groetten elkaar hardop en maakten soms een opmerking terwijl ze een plaats opzochten. Soms waren er korte gesprekjes tussen mensen die niet eens in dezelfde rij zaten. Eigenlijk was er best een levendige sfeer. Daardoorheen klonk zacht orgelspel.

Toen kwam als laatste de voorganger binnen, in een wit gewaad. Zij ging achter de altaartafel staan, het orgel zweeg en ze heette iedereen welkom. Dat klonk heel hartelijk, ik voelde me ook meteen welkom, opgenomen in het geheel. Toen we een lied hadden gezongen, zei ze dat het nu gemeentetijd was. Dat had ik nog nooit meegemaakt in de kerk, maar het betekende dat iedereen die iets wilde vertellen naar voren kon komen en achter de microfoon kon zeggen wat men kwijt wilde. En ze kwamen. Een vrouw las een gedicht voor, dat ze pas gemaakt had. Een man schuifde naar voren, een boek in zijn hand en begon, moeilijk verstaanbaar, een stukje te lezen; ineens hoorde ik iets bekends: het was een psalm. Daarna kwam een vrouw die een lang verhaal hield over wat ze had meegemaakt en hoe moeilijk het was om daarmee te leven. Toen ze naar haar plaats liep

klonk er applaus. Het waren wel zes of zeven mensen die naar voren kwamen en iedereen was even vrijmoedig in het zeggen wat men op zijn hart had. Daarna nam de voorganger het woord, niet om op alles te antwoorden, maar om het bij elkaar te brengen en in een gebed op te dragen aan God. Dat vond ik nog het mooiste, dat alles wat mensen gezegd hadden naar boven werd doorgestuurd met de bede: "Heer, ontferm U!", door allen gezegd.

Na de schriftlezingen en nog wat liederen volgde de overweging. Eigenlijk wilde ik schrijven: preek, maar het was geen preek zoals ik die ken. Het was echt een overweging naar aanleiding van een schriftlezing. In dit geval die van de storm op het meer, waarbij Jezus over het water liep naar het schip en Petrus, die naar hem toe wilde lopen, dat niet kon. Het ging in deze overweging niet over het wonder, maar over het feit dat Jezus zo lichtvoetig was en dat dat ons, net zoals Petrus, vaak niet lukt. Ik moet denken aan een paar regels uit een kerklied, die mij altijd zijn bijgebleven:

*'Want de aarde vraagt ons
Om het zaad des doods.
Maar de hemel draagt ons
Op de adem Gods.'*

De kerkgangers herkennen dit in hun eigen moeilijke leven en het wordt niet genegeerd in de overweging, maar het krijgt een zinnige plaats. Ik zag mensen om mij heen knikken en iemand ergens achter mij gaf er commentaar op, dat ik echter niet goed verstond.

In de gebeden kwam duidelijk terug waar het in de overweging om ging en ik voelde de concentratie om me heen: dit gaat over mij. Ook ik voelde me erbij horen. We waren samen en het was daarom fijn om met elkaar tijdens het Avondmaal in een kring te staan. Ik kan me voorstellen dat zo'n dienst troost biedt wanneer je in dit ziekenhuis bent opgenomen. Ook mij gaf het moed.

Een voorbijgangster

Konvooi

Op het terras stond een man naar de vliegtuigen te kijken. Er landde een militair vliegtuig. We raakten aan de praat, over het feit dat er niet alleen een civiele maar ook een militaire afdeling op Eindhoven Airport is.

Hij wist het een en ander af van militaire vliegtuigen en vertelde over de verschillende types. Toen

zei hij dat hij kortgeleden een konvooi van drie militaire vliegtuigen had zien landen. President Zelensky was aangekomen in Nederland. Maar vanwege de veiligheid werd dus niet bekend gemaakt in welk van de drie vliegtuigen hij zat.

De aankomst op Eindhoven Airport had een extra betekenis, omdat in de zomer van 2014 de vlieg-

tuigen met de slachtoffers van de MH17 ramp ook hier geland waren. Zo dicht bij de actualiteit kun je zijn.

Mirjam van Nie

Adventsontbijt in de Ontmoetingskerk

Sinds 1977 wordt er in de Ontmoetingskerk nagenoeg onafgebroken op een van de Adventszondagen het Adventsontbijt gehouden. Een speciale viering voor jong en oud. Ons gemeentelid Carla Valstar-Steendam nam echter als jeugdkerker al veel eerder deel; hoe kan dat?

1978

Zij vertelt: 'Mijn eerste Adventsontbijt maakte ik mee toen de Hervormde Gemeente Tongelre nog kerkte in de aula van de Christelijk Nationale School aan de Frans Sniijderslaan. Daar werd indertijd om half elf de kerkdienst gehouden en om twaalf uur de jeugddienst.

Maar op de 3e Adventszondag hielden we, vóór de kerkdienst van half elf, het Adventsontbijt! De voorbereidingen begonnen al op de vrijdagavond ervoor. We versierden fruitbakjes en vulden ze. Deze fruitbakjes werden na het ontbijt bij zieke en eenzame gemeenteleden gebracht. Soms zongen we dan zelfs nog kerstliederen, zoals in Dommelhoeft.

Op zaterdag werden de tafels klaargezet. We dekten de grote houten tafels die door de week werden gebruikt bij handvaardigheid.

Zondagochtend ontbeten we met de jeugdkerkers, de voorgangers van de jeugdkerk en de volwassenen die actief waren in het jeugdwerk. Vanaf de opening van de Ontmoetingskerk in 1968 vierden we het Adventsontbijt in de zaal van de jeugdkerk (nu Sionzaal). Pas tien jaar later (Hervormd en Gereformeerd kerken toen al samen) kwam het voorstel om een Adventsontbijt voor de gemeente te organiseren. We vierden het nog apart, want in een verslag valt te lezen dat we extra brood en beleg "van de burens" kregen!

2022

"Vrijwilligers uit de gemeente ruimden de tafels af en deden de afwas: in 10 wasteltjes op tafeltjes in de hal. Tegen twaalf was de kerk weer tiptop in orde voor de volgende zondag".

Enkele ouders vonden het onprettig dat zij niet samen met hun kinderen konden ontbijten, dus het jaar daarop kreeg het Adventsontbijt zijn definitieve vorm: een viering voor en door jong en oud, met een ontbijt, een korte overdenking en veel Advents- en kerstliederen om te zingen. Hoe bijzonder is het dat er sinds de jaren 60 eigenlijk niets is veranderd. En nog steeds is er een belangrijke rol voor de jeugdkerk weggelegd.

*Margreet Damsma en
Carla Valstar-Steendam*

Uit het Open Huis

Ik heb er al eerder over geschreven: na corona hebben veel gasten een korter lontje dan daarvoor. Dat betekent, dat onze vrijwilligers alert moeten zijn op mogelijk escalerende situaties. Daar zijn de trainingen ook voor bedoeld. Op allerlei fronten wordt gewerkt aan veiligheid op de werkvloer en dat is niet voor niks. De kranten staan vol van meldingen van onveilige werksituaties. Zelfs de kerken zijn nu bezig met een veiligheidsprotocol en het aanstellen van vertrouwenspersonen. In het Open Huis werken we al langer met twee vertrouwenspersonen, een voor de gasten en een voor de vrijwilligers.

Tijdens de trainingen in september was veiligheid de rode draad. Wanneer is een situatie veilig en wanneer niet meer. Wat laat je gebeuren en

waar ga je de-escalerend werken. Gelukkig had iedereen het nog vers in het geheugen, want twee weken later gebeurde het dat bij een gast de stoppen doorsloegen en hij drie vrijwilligers fysiek aanviel. Dat had een enorme impact op deze drie mensen. Gelukkig komt het weinig voor dat we fysiek aangevallen worden, maar als het gebeurt, schrik je daar enorm van. De gast in kwestie heeft een toegangsverbod gekregen voor drie maanden. Daardoor moesten we ook ons deurbelied aanpassen. Nu zit er altijd iemand bij de glazen deur om te kijken wie er binnen komt. Mocht het iemand met een ontzegging zijn, dan wordt 112 gebeld en zal de politie optreden. Jammer dat het zo moet, maar alleen zo kunnen we zorgen dat zowel gasten als vrijwilligers in een veilige omgeving zijn. Het is fijn om te merken, dat men deze werkwijze ondersteunt. Het heeft de

tongen wel los gemaakt en dat is goed. Door er samen over te praten, wordt het iets gezamenlijks en dat is belangrijk, want zo nodig moeten we op elkaar terug kunnen vallen.

Gelukkig heeft dit voorval geen negatief effect gehad op de sfeer in de huiskamer. Misschien zelfs wel andersom: we weten dat we op elkaar kunnen en moeten vertrouwen. Daardoor zijn we een nog hechtere club vrijwilligers geworden.

Een ander positief effect: we kregen fantastische ondersteuning van de mensen van Springplank 040 en het regieteam van de gemeente. Het was een heel prettige manier van samenwerken, waardoor we ons echt gesteund voelden.

Bernadette van Litsenburg

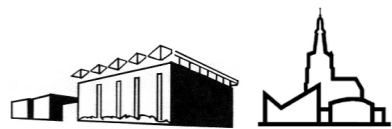
Open Huis Sint Cathrien

dinsdag t/m vrijdag van 10.30 uur tot 13.30 uur
in de Catharinakerk, Begijnenhof 2;
op zaterdag van 12.00 uur tot 13.00 uur
in de Petruskerk, Kloosterdreef 31.
(12.15 – 12.45 uur meditatieve oecumenische viering)
broodmaaltijd om 12.45 uur
tel. 2569124; www.openhuiscathrien.nl
IBAN NL75TRIO0198481446

Inloophuis 't Hemeltje

Hemelrijken 117
zondag t/m donderdag 12.00 - 15.00 uur
tel. 2468785
IBAN NL42INGB0006870550
www.inloophuishemeltje.nl

JOHANNESGEMEENTE

Johanneskerk, Mercuriuslaan 1b T 2435248
 Wijkredactie, De Pannelaan 6 T 2912214
 E-mail: redactie-woensel@pkn-eindhoven.nl
 Kosters: mw. M. Anpong T 2424870

Kerk in Son, Zandstraat 26, Son
 Kerkbeheer: dhr. P. Greijdanus T 06 19546912
 E-mail: kerkbeheerson@gmail.com

VIERINGEN

Op de laatste zondagen van het kerkelijk jaar en de zondagen van Advent gaat het over de komst van de Mensenzoon. Dat is een thema dat deze zondagen met elkaar verbindt. We voelen ook verschillen. Het gaat over de komst van de Mensenzoon met macht en heerlijkheid. En daarna gaat het over de komst van Jezus als Redder en Vrededorst. Dat kan als een grote tegenstelling voelen. Kunnen wij woorden over straf en oordeel en woorden over genade en barmhartigheid samen denken? Het zal gaan om recht doen (aan God en mensen) en vrede stichten. En de uitkomst kan en zal verrassend zijn: (Gods) oordeel is genade, zijn duisternis is licht.

Zondag 5 november Allerzielen-Allerheiligen
 Vandaag gedenken we alle mensen die ons in het afgelopen jaar ontvallen zijn. We noemen hun namen, steken kaarsen aan. Hoewel het verdriet en gemis sterk wordt gevoeld in deze vieringen, is er ook een gevoel van verbondenheid: we zijn niet alleen in ons verdriet, we kunnen troost vinden bij elkaar en bij God. De Cantorij zal haar medewerking verlenen aan deze viering.

Zondag 19 november – Tweede van de Voleinding.

Wij lezen Mattheüs 25: 31-46. Een gelijkenis over de komst van de Mensenzoon en het oordeel dat Hij uit zal spreken. Er is sprake van eeuwige straf en eeuwig leven. Weerbarstig en spannend.

Zondag 26 november

Op deze laatste zondag van het kerkelijk jaar staat het thema 'Pastoraat' centraal in de kerkdienst. De voorgangers zijn mw. Petra Zweers en ds. Kirsten Wuijster. We vieren in de kerk in Son en Breugel – in de Johanneskerk is deze ochtend geen viering.

Zondag 3 december – Eerste van Advent

Het is de eerste adventszondag, en we lezen Marcus 13: 24-37. De oudste kinderen van de kinderdienst vliegen over naar de jeugdkerk.

Zondag 10 december – Tweede van Advent
 De lezing is Johannes 1: 19-28. Het gaat over de vraag wie Johannes de Doper is. Er komt pas een antwoord als de vragenstellers hun eigen mening en opvatting los laten en zij Johannes zelf aan het woord laten.

VANUIT DE GEMEENTE

Vespers

Op woensdagavond 6, 13 en 20 december zullen er korte avondgebeden zijn. De vespers beginnen om half acht (19.30 uur) en zullen ook uitgezonden worden.

Tour

Op vrijdag 17 november zal er weer een bijeenkomst zijn van Tour. Het thema zal het lezen van de Bijbel zijn. De vraag zal zijn hoe wij geraakt worden door verhalen uit de Bijbel. Uitnodigingen zullen nog verstuurd worden.

Gespreksgroep Rafaël

Op dinsdag 28 november komt de gespreksgroep Rafaël weer bij elkaar, om 20.00 uur in de Johanneskerk. Deze groep is bedoeld voor de leeftijdsgroep van achttien tot ongeveer dertig jaar. We bespreken elke keer een ander onderwerp. Soms gaat het over geloof, soms over maatschappelijke onderwerpen. En we wisselen veel uit, over wat ons bezighoudt. Om je aan te melden, of voor meer informatie, kun je mailen met Kirsten Wuijster: <k.wuijster@gmail.com>. Hopelijk ontmoeten we elkaar binnenkort.

Kerst sing along maandagavond 11 december
 Maandagavond 11 december verzorgt het Vrouwen-vocaal ensemble (VVE) onder leiding van mevr. Dineke van der Sman een gezellige kerstzangavond in de Johanneskerk. De inloop is vanaf 19.00 uur. We beginnen om 19.30 uur, einde rond 20.30 uur. Het koor zingt enkele liederen solo en een aantal bekende kerstliederen zingen we met elkaar. Zangervaring is niet vereist. U bent van harte welkom om mee te komen zingen, of u kunt komen om alleen te luisteren. Deelname is kosteloos. U hoeft zich niet op te geven. We hopen u de 11e te ontmoeten!

*Janneke van Wijk-Hoek,
 Vrouwenvocaal ensemble*

Koffie-inloop, een gezellige plek om samen te komen

Iedere donderdagochtend is er in de hal van de Johanneskerk een koffie-inloop, ook voor mensen uit de buurt. Dus vraag gerust uw burens of andere belangstellenden mee. U hoeft zich hiervoor niet op te geven.

Op 16 november willen we weer een gezellige lunch verzorgen met onze gasten. Verdere informatie volgt nog in de wijkbrief 'Kijk in de Wijk'. Dan kunt u zich hiervoor opgeven bij de gastheren/gastvrouwen, of per e-mail: janneke.vanwijk@hotmail.com
 We hebben ook een vraag: Ons team kan versterking gebruiken: wie zou ons kunnen komen helpen?!
 Namens de gastheren en gastvrouwen,

*Janneke van Wijk-Hoek, Chiel en
 Gonnie van der Pijl*

Wie ons zijn voorgegaan

Het stof keert terug naar de aarde, wordt weer zoals het was. De adem van het leven gaat weer naar God die het leven heeft gegeven. (naar Prediker 12:7)

Op 11 september is Gerard van Gorp overleden. Hij woonde De Koppelle 118. Hij is 94 jaar geworden. Gerard was een aansprekende persoonlijkheid. Voorkomend, intelligent, veelzijdig, trouw en betrokken. In de Johannesgemeente heeft hij duidelijk zijn sporen getrokken. Veel mensen bezocht hij trouw. En een gesprek met Gerard was altijd een werkelijke ontmoeting. In coronatijd is hij samen met zijn partner Wil van Egmond in Vaartbroek/Heesterakker een gesprekskring begonnen. Hij voelde aan dat die tijd mensen kon isoleren. In SAMEN verscheen van zijn hand regelmatig een kerkhistorische column over vreemde verwickelingen rond een predikant uit een ver verleden. Gerard was een gezegend mens en daardoor kon hij in zijn familie en daarbuiten een zegenende man zijn. De priesterlijke zegen uit Numeri was hem dierbaar. In de dankdienst voor zijn rijke leven mochten we Psalm 139 lezen. Kennen we elkaar werkelijk? Kennen we onszelf ten diepste? Psalm 139 fluistert ons in dat we ons ten volle in liefde gekend mogen weten door de Eeuwige.

Gideon van Dam

Op 27 september is Adrie Beks-Wessels overleden. Haar geloven was, net als haar leven, d o e n. Ze had het nodige met taal en woorden, maar ze wist dat – naar goed bijbels besef – dat een woord niet alleen klinkt en gesproken wordt, maar dat woorden gebeuren. Ze willen, ze moeten gedaan worden. Gedragen door geloof, waar ze niet veel woorden aan besteedde, is Adrie Beks haar weg gegaan, geworteld in een traditie die ze hoog waardeerde. Voor haar kwam het aan op gewone dingen, klein genoeg om te doen in de kerk, in de kring van gezin, familie en vrienden, in haar werk en in gastrijheid voor mensen van ver. Grote woorden daarover van haarzelf of van anderen wilde Adrie Beks niet horen. Ze deed wat haar hand vond om te doen. Dat is – anders dan je vaak meent – meer dan je denkt.

In de dienst bij het afscheid van haar, lezen we uit Psalm 131

*'Ik zoek niet wat te groot is
 voor mij en te hoog gegrepen'.*

In die eenvoud wordt ook de hoop op de Eeuwige geleefd en weten we ons door Hem gedragen.

BJvH

WIJKGEMEENTE EINDHOVEN-ZUID

Ontmoetingskerk, Meerkollaan 3 T 2437651
 Wijkredactie, Diepmeerven 26 T 2122563
 E-mail: zuid.wijkredactie@pkn-eindhoven.nl
 Kerkbeheer: dhr. V. Valstar T 06-19036008

VIERINGEN

Zondag 5 november, Gedachtenisondag

Vandaag noemen we de namen van hen uit onze gemeente die het afgelopen jaar zijn overleden. En we denken aan ieder die we in ons hart meedragen, die 'uit de tijd gekomen' zijn; sommigen nog maar kort geleden, anderen al jaren terug. Ter nagedachtenis steken we kaarsen aan. Samen delen we brood en wijn, de cantorij zingt onder leiding van Marja Bottenberg.

Zondag 12 november, tweede zondag Voleinding

We lezen uit Mattheus (25: 14 – 30) de gelijkenis over de talenten. Degene die één talent heeft ontvangen en er niets bij heeft verdiend - het loopt niet goed voor hem af. Gaat het dan soms in Gods nieuwe wereld over hoeveel je verdient?

Zondag 19 november, derde zondag Voleinding

Ds. Ton van Andel, emerituspredikant in Valkenswaard, gaat voor in ons midden.

Zondag 26 november, laatste zondag van het kerkelijk jaar

Vandaag is ds. Theo Zwart onze voorganger. Hij is geestelijk verzorger in het Anna Ziekenhuis in Geldrop en ook verbonden aan de protestantse gemeente daar.

Zondag 3 december, eerste Advent

We vieren een dienst van Schrift en Tafel, waarin ook de cantorij onder leiding van Marja Bottenberg zingt. We lezen over waakzaamheid (Marcus 13: 24 – 37), woorden die in deze tijd van klimaatcrisis vermoedelijk wel op hun plaats vallen.

Zondag 10 december, tweede Advent, Adventsontbijt

Vandaag hebben we het feestelijke Adventsontbijt met dienst. We beginnen om 9.00 uur. De dienst is geschikt voor jong en oud.

Zondag 17 december, derde Advent

Ds. Chris Mondt, emerituspredikant uit Eindhoven, is vandaag onze voorganger.

UIT DE WIJKGEMEENTE

Wijkbrief

Af en toe merk ik dat mensen de (digitale) Wijkbrief, het Bulletin, niet krijgen omdat ze niet op de hoogte zijn van het bestaan. Het verschijnt eenmaal in de twee weken en er staat actuele informatie in over kerkdiensten, gespreksgroepen, gemeentevondens, acties voor de Voedselbank en noem maar op. Goed om op de hoogte te blijven. Krijg je de Wijkbrief niet en wil je die graag ontvangen, mail even naar: zuid.wijkredactie@pkn-eindhoven.nl
 Vermeld er bij dat je het Bulletin graag wilt ontvangen.

Stiltegebed en vespers

Het stiltegebed is er iedere maandagavond van 19.30 tot ongeveer 19.50 uur. We zingen een Taizé-lijed en een avondlied, als gebed kun je een kaarsje aansteken, we luisteren naar een Bijbellesing. Verder is er veel stilte, om na te denken en om voor jezelf een gebed uit te spreken. In de maand december is het stiltegebed er niet, dan zijn er op zondagavond vespers georganiseerd door de liturgiegroep.

Huiskamergesprekken

De Huiskamergesprekken over het thema 'Muziek' gaan van start op het moment dat ik dit schrijf. Wil je / wilt u nog meedoen, neem dan even contact op met Nettie Trapman: nettie.trapman@chello.nl / 040 2122482

Jaarthema 'Ik geloof het wel'

De volgende bijeenkomsten rond het Jaarthema van de gezamenlijke Eindhovense PKN zijn op maandagavond 20 november en woensdagmiddag 22 november. Ze gaan over de vraag: wie is Jezus? Plaatsen en tijden staan elders in dit kerkblad in de rubriek Agenda. Je kunt ze ook vinden in het boekje dat in de kerk aan het folderbord te vinden is.

Bezinning en Groei

Op de maandagen 4, 11 en 18 december zijn er meditatieavonden in de Ontmoetingskerk. Berthilde van der Zwaag begeleidt die. Meer informatie erover staat elders in dit kerkblad in de rubriek Bezinning en Groei. Je kunt het ook vinden in het boekje 'Programma Bezinning en Groei' aan het folderbord in de kerk.

Kerstmiddag voor ouderen.

Dit jaar willen we weer een kerstviering organiseren voor onze ouderen (75 +) op donderdag 14 december 2023. De uitnodiging volgt nog en wordt persoonlijk bij de ouderen in november bezorgd. We hopen op een fijne middag.
 Namens het organiserend comité,

Nettie Trapman

Zondag 10 december, tweede Advent, Adventsontbijt en Write for Rights

Vandaag beginnen we om 9.00 uur met het Adventsontbijt voor iedereen die maar mee wil eten. Geef je op bij Margreet Damsma of Corry Velema of stuur een email naar adventsontbijt@gmail.com. De dienst daarna begint om ongeveer 9.45 uur. Op de dag waarop Mensenrechten wereldwijd centraal staan, kunnen wij ook ons steentje bijdragen door brieven te schrijven in het kader van Amnesty's Write for Rights. Dat kan na afloop van het Adventsontbijt, maar je kunt ook al eerder thuis beginnen met schrijven. Eind november liggen er pakketjes brieven klaar in de kerk of bel naar Henk en Margreet Damsma (040-2113595) als je een pakketje wilt ontvangen. Houd de website en het bulletin in de gaten voor meer informatie.

In memoriam Othmar Glänzer

Op 11 september is Othmar Glänzer overleden, hij werd 85 jaar oud.
 Jezus zegt: *In het huis van mijn Vader zijn vele woningen.*
 (Johannes 14: 2, NBG vertaling)

KRUISPUNTGEMEENTE

Adventskerk, Camphuyzenstraat 4 T 2520472
 Wijkredactie, T 2097623
 E-mail: w.gugler@filternet.nl
 predikant@kruispuntgemeente.nl
 Website: www.kruispuntgemeente.nl
 Kerkbeheer: dhr. T. Poot T 06 53362677
 E-mail: beheerder@kruispuntgemeente.nl

Wat mij bezighoudt

Israël is weer in oorlog met de Hamas van Gaza. Maar deze oorlog is anders. Nog nooit was het gevaar zo groot dat deze strijd internationaal escaleert. Ik ervaar het als moeilijk om over deze situatie iets te schrijven; maar ik kan ook niet doen alsof er niets is gebeurd. Ik ben begaan met

de slachtoffers in Israël én met de mensen in de Gazastrook die de prijs mee moeten betalen voor de aanval van Hamas. Iemand zei tijdens de vorige (vierde) Gaza-oorlog van 2018 dat Israël deze oorlog al in de media verloren had. De rollen van goed en kwaad, of van dader en slachtoffer, waren al in de propaganda vastgelegd. Waarheid is altijd het eerste slachtoffer van een oorlog.

Wat mij in deze verschrikkelijke situatie raakt is de plaats van het gebed. Verwachten wij dat bidden echt iets verandert? Geloven wij dat God ingrijpt in de wereldgeschiedenis omdat wij Hem dit vragen? Ik weet dat velen moeite hebben dit te geloven. De keiharde realiteit van macht, haat, leugens en geweld schijnt de wereld meer te regeren dan de Schepper van hemel en aarde bij wie wij onze hulp zoeken. Onze gebeden laten wel zien wat wij geloven en verwachten. Helaas werd God in de geschiedenis te vaak geclaimd voor een bepaalde 'goede' zaak, maar de vraag blijft wel bestaan: Helpt bidden wel?

Ik weet dat dit een groot en groots onderwerp is. Laat ik me beperken tot een aantal opmerkingen rondom het Onze Vader. Het gebed heeft in eerste instantie een uitwerking op mijzelf. Zodra ik bijvoorbeeld het woord 'Vader' in de mond neem, word ik erdoor herinnerd dat ik geen zwerfer ben maar kind van deze Vader. Voordat wij bidden om het dagelijkse brood en in het verlengde daarvan de nood van de wereld voor God brengen, worden wij opgeroepen te bidden voor de belangen van God. Wij worden geconfronteerd met de vraag of wij eigenlijk willen dat zijn Koninkrijk ook in ons leven volle werkelijkheid wordt, of dat zijn wil (ook door ons) gedaan wordt. En wanneer wij in het Onze Vader afsluitend bidden: "verlos ons van de boze want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen", dan belijden wij eigenlijk Wie deze verlossing kan brengen.

Wat Israël en Gaza betreft, kan ik vaak alleen bidden: "Heer, ontferm U over hen én over ons! Verlos hen van het kwaad in allerlei gedaanten – en verlos ook ons van de boze en ons kleingeloof. Heer, leer ons opnieuw bidden."

Werner Gugler

LUTHERSE GEMEENTE

Kerkdiensten in Dommelhofstraat 1a
Wijkredactie, Amerlaan 2 T 2623104
E-mail: redactie@lutherszuidnederland.nl
Website: www.lutherszuidnederland.nl

UIT DE WIJKGEMEENTE

Vanaf 2024 één dienst per zondag

De samenwerking van Doopsgezinden, Remonstranten en Lutheranen in de Dommelhofkerk in Eindhoven gaat weer een stapje verder. Vanaf 2024 zijn alle diensten gezamenlijk. De verantwoordelijkheid voor de dienst rouleert. Alle diensten beginnen dan om 10.30 uur. Elke eerste zondag van de maand verzorgen Remonstranten de dienst, elke 2e zondag de Lutheranen, de 3e zondag Re of Lu en de vierde zondag de Doopsgezinden. Dit alles om veel duidelijkheid te hebben over aanvangstijd.

Bijbelgespreksavond

In 2023-2024 organiseren we in DoReLu-verband weer een serie van drie bijbelgespreksavonden, rond het thema 'Geloven beweegt ons'. Bewogen worden en in beweging komen - daar zijn vele aanknopingspunten voor in de Bijbel te vinden. Zo komt in de evangeliën heel duidelijk naar voren hoe Jezus het vermogen heeft om mensen in beweging te brengen, ze te laten opstaan.

Op de eerste avond, 2 november, verdiepen we ons in een verhaal uit het Marcusevangelie, waarin een verlamd mens door vrienden bij Jezus gebracht wordt. Om te beginnen doen we dat in de vorm van een 'biblioloog', een dialoog met het Bijbelverhaal, waarin we samen verschillende kanten van het verhaal ontdekken en het uitleggen. Op die ontdekkingen gaan we daarna dieper in. En we kijken op welke manier die met ons eigen leven te maken hebben. Daarbij komen we vast ook op vragen als: Wat zet je in beweging? Wat verlamt je? En: waartoe beweegt geloven ons?

Wees welkom - doopsgezind, luthers, remonstrant of anders. Ook wie de Bijbel niet goed kent, kan prima aan een biblioloog meedoen. Deze avond wordt verzorgd door de remonstranten en geleid door Esther van der Panne.

Voor we in de Bijbel duiken, eten we samen. Als u mee wilt eten, geeft u zich dan uiterlijk 30 oktober op bij Esther van der Panne, evdpanne@upcmail, 0650875501. Donderdag 2 november, maaltijd: 18.00 uur, biblioloog en gesprek: 19.30 uur. In de Dommelhofkerk.

BERICHTEN UIT ARMENIË

In de afgelopen maand zijn Jaap en Reneé (van de St. Kinderhulp Armenië) naar Tblisi gevlogen in Georgië en zijn daar hartelijk welkom geheten

door Ghuschik en Albert onze contactpersonen in Snogh, Armenië.

Bij hen hebben ze gelogeerd, werden verwend met lekkere hapjes en zijn samen met Ghuschik naar de scholen gegaan, waar we vaak geholpen hebben problemen op te lossen. Ze waren verrast te zien dat alles er nog zo verzorgd uitzag en de beide heren hadden in het dorp het idee dat het wat beter ging, zo werden de 'aarden' straten geasfalteerd wat een hele vooruitgang was in de regenperiodes.

De enige wens waar de schoolleiding nu aandacht voor had was een groentekas ter educatie. De overheid dekt 80% van de kosten, de rest moeten ze bij elkaar sprokkelen. Een hoekje van het schoolplein moet ook nog worden opgeknapt, dat was nog een wens maar van de groentekas hadden ze hoge verwachtingen.

Van de oorlog in het zuiden was hier weinig te merken. Des te sterker was dat aanwezig bij onze andere contactpersoon Armine. Zij woont in Gumri, dicht bij Jeravan, de hoofdstad, waar veel betogingen tegen de oorlog zijn en straten worden afgesloten waardoor Armine haar vader niet naar het ziekenhuis kon brengen.

In Gumri hebben Jaap en Reneé drie nieuwe gezinnen bezocht. Er zijn in de omgeving van Gumri een paar honderd doden gevallen, des te wranger was het omdat er ook een familie bij was, die we eerder bezochten en waarvan in 2020 al een zoon was omgekomen in de vorige oorlog. Er zijn veel mensen zoek in Nagorno Karabach, omdat de communicatie is uitgevallen. Dat geeft heel veel stress bij ouders wiens zonen daar ingezet zijn.

De drie families waren heel arm, hun toiletten bestaan uit buiten een gat in de grond en een houten huisje eromheen gebouwd.

In deze gezinnen waren alle drie de vaders overleden, twee door ziektes en één door de oorlog. De huisvesting was bedroevend: lekkend dak, ramen met scheuren in het glas, één kachel met de pijp naar buiten. En het hout wordt onbetaalbaar. Jaap en Reneé hebben hout en kolen gesponsord voor de winter. Dan is even de eerste zorg verminderd, gelukkig.

U allen weer hartelijk dank voor uw bijdragen.
Thea Dik

Jaarthema: Ik geloof het wel - Christologie

Op maandag 20 november (20.00 uur in de Adventskerk) en woensdag 22 november (14.00 uur in de kerk in Son, Zandstraat 26) wordt het derde onderwerp van het jaarthema besproken.

De kern van het christelijk geloof draait in feite om één persoon: Jezus van Nazareth. Het gaat niet (primair) om levensstijl of wat mensen moeten doen voor God maar om wie Jezus is en wat Hij gedaan heeft voor God en voor de wereld. Wie was deze bijzondere man die door mensen geliefd en gehaat werd?

De christelijke kerk heeft er meer dan vierhonderd jaar aan gewerkt om het geheim van Christus in een formule weer te geven. De prachtig gefor-

muleerde woorden waren een antwoord op de vragen en uitdagingen van toen. Maar de antwoorden in de vorm van leerstellige dogma's en belijdensteksten ervaren velen vandaag als stijf en levenloos – misschien ook omdat de vragen van toen niet onze vragen zijn.

Wij willen daarom opnieuw terug naar de bron en zelf de vraag stellen wat er nu zo buitengewoon boeiend en relevant is aan deze man uit Nazareth.

Beide bijeenkomsten zullen worden geleid door ds. Werner Gugler.

Meer informatie over het jaarthema kunt u vinden op de website.

Christologie is het onderdeel van de christelijke theologie dat bestudeert en definieert wie Jezus was en is.

(red.)

Joachim en Anna – Over zin en betekenis in de ouderdom

Dinsdag 7 november zal Wil van Egmond met ons nadenken over dat thema.

Het is voor het eerst in de geschiedenis dat wij - gemiddeld gezien - zo oud worden en met zoveel ouderen zijn. We horen veel over de economische en maatschappelijke consequenties in het dagelijks nieuws. Zorgen, zorgen en nog eens zorgen. Hoe kijkt de samenleving naar ouderen? En hoe kijken wij als ouderen naar onszelf? Is ouder worden alleen lastig? Iets waar je tegenop ziet? Een schrikbeeld? De dominante waarden van onze samenleving zijn vaak: zo lang mogelijk jong en vitaal blijven. Op zich is daar niet veel mis mee. Goed voor het eigen lichaam zorgen is ook Bijbels. Maar is er niet meer te zeggen?

Er is weinig aandacht voor zingeving. Wat betekenen al die extra levensjaren? Kunnen we ook zien dat oud-zijn meer is dan een object van zorg en kosten? Met zelfrespect oud zijn? De zin en onzin van wat goed

oud worden inhoudt, staat niet van tevoren vast. Van belang is het dat we proberen de ouderdom te zien als een volwaardig deel van de levensloop als geheel. Daar zelf zin en betekenis aan proberen te geven. Alleen of samen met andere ouderen. Wij geven onze levensloop totaal anders vorm dan onze grootouders deden. We maken veel eigen keuzes, zowel in de inrichting van ons leven als in onze levensbeschouwing. We hebben daar ook de ruimte en de mogelijkheden voor gekregen. Dat betekent wel dat we op zoek moeten gaan. Goed oud worden is een opdracht. Er moet werk worden verzet. Herman Andriessen (1927-2013) theoloog, filosoof en pastoraal psycholoog zal ons daarbij met zijn schrijven van dienst zijn. Hij spreekt over ontwikkelingstaken die eigen zijn aan goed oud worden.

We beginnen de middag in de Johanneskerk als altijd om 14.00 uur. We luisteren naar de inlei-

ding van Wil van Egmond en worden uitgenodigd daarover met elkaar in gesprek te gaan. We sluiten om 16.00 uur af en daarna is er gelegenheid iets met elkaar te drinken.

Een vrijwillige bijdrage is welkom – er staat een doos in de hal.

We stellen het op prijs als u zich van tevoren aanmeldt, uiterlijk 5 november, via e-mail: joachimenanna@hotmail.com of via de telefoon:

Gonnie v.d. Pijl: 2621624
Klaas Meijer: 2410633

Iedereen is welkom ongeacht leeftijd/wijk/woonplaats/al dan niet betrokken bij de Johanneskerk.

Namens Joachim en Anna,
Gideon van Dam

Mediteren in de Adventstijd

Het christendom kent een rijke traditie op het gebied van meditatie. In de verstillingskerk kun je bij jezelf komen en ontvankelijk worden voor Gods aanwezigheid.

Op drie avonden van anderhalf uur gaan we hiermee samen oefenen. Met behulp van technieken uit het oosten, zoals een goede zithouding en ontspannen ademhaling, richten we ons op teksten

en afbeeldingen uit het christelijk geloof. Ervaring met meditatie is niet nodig om mee te doen.

De avonden worden begeleid door Berthilde van der Zwaag.

Welkom op de maandagavonden 4, 11 en 18 december om 20.00 uur in de Ontmoetingskerk. Aanmelden bij: BerthildevanderZwaag@on.nl

Samen

naar de kerk in november en december 2023

De meeste diensten zijn online te volgen:

Johanneskerk en De Kapel: via kerkdienstgemist.nl
Wijkgemeente-Zuid/Ontmoetingskerk via: www.pkn-eindhoven.nl/eindhoven-zuid-vieringen
Kruispunt via: www.kerkdienstgemist.nl en www.xpunt.info

Let ook op nadere aankondigingen via de website www.pkn-eindhoven.nl en de weekbrief van uw wijkgemeente!

Bovenaan de wijkberichten vindt u de adresgegevens van de betreffende wijkkerken.

Woensdag 1 november 2023	Collectiedoel: collecte in natura	Zondag 26 november 2023	Collectiedoel: PKN - Pastoraat
Dankdag voor gewas en arbeid			
Kruispunt	19.30 uur ds. W. Gugler	Johanneskerk	10.00 uur gezamenlijke dienst in Son
			12.00 uur pastor E. Smits (dienst De Kapel)
		Kerk in Son	10.00 uur ds. K.M. Wuijster en mevr. P. Zweers
		Kruispunt	10.00 uur ds. W. Gugler
			19.00 uur bijbelacademie
		Ontmoetingskerk	10.00 uur ds. T. de Zwart
		Lutherse Gemeente	09.30 uur ds. S. Freytag
Zondag 5 november 2023	Collectiedoel: Kerk in Actie - Zending	Zondag 3 december 2023	Collectiedoel: Kerk in Actie - Kinderen in de Knel
Johanneskerk	10.00 uur ds. B.J. van Haarlem en ds. K.M. Wuijster	Johanneskerk	10.00 uur ds. K.M. Wuijster
	12.00 uur Lieddag (dienst De Kapel)		12.00 uur pastor F. Weeda (dienst De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur mevr. P. Zweers	Kerk in Son	10.00 uur mevr. A. Nieuwenhuizen
Kruispunt	10.00 uur ds. W. Gugler	Kruispunt	10.00 uur ds. W. Gugler
	19.00 uur interactieve bijeenkomst		19.00 uur interactieve bijeenkomst
Ontmoetingskerk	10.00 uur ds. T. Huisman	Ontmoetingskerk	10.00 uur ds. T. Huisman
Lutherse Gemeente	09.30 uur geen dienst	Lutherse Gemeente	19.00 uur vesper
			11.00 uur DoReLu-dienst, te gast bij Remonstranten
Zondag 12 november 2023	Collectiedoel: Kerk in Actie - Werelddiaconaat	Woensdag 6 december 2023	
Johanneskerk	10.00 uur ds. A. Rooze, Tilburg	Johanneskerk	19.30 uur vesper
	12.00 uur pastor F. Weeda (dienst De Kapel)		
Kerk in Son	10.00 uur ds. R. Wijkhuizen	Zondag 10 december 2023	Collectiedoel: Kerk in Actie - Kinderen in de Knel
Kruispunt	10.00 uur ds. E. Overeem, Leusden	Johanneskerk	10.00 uur ds. B.J. van Haarlem
	19.00 uur gebedsdienst		12.00 uur ds. B.J. van Haarlem (dienst De Kapel)
Ontmoetingskerk	10.00 uur ds. T. Huisman	Kerk in Son	10.00 uur ds. De Raaf
Lutherse Gemeente	09.30 uur ds. W.J.H. Boon	Kruispunt	10.00 uur ds. C.N. van Dis, Nieuwegein
			19.00 uur gebedsdienst
Zondag 19 november 2023	Collectiedoel: Ervaring die Staat	Ontmoetingskerk	09.00 uur Adventsontbijt, ds. T. Huisman
Johanneskerk	10.00 uur ds. B.J. van Haarlem		19.00 uur vesper
	12.00 uur pastor J. De Schepper en dhr. W. Cottaar (dienst De Kapel)	Lutherse Gemeente	11.00 uur DoReLu-dienst, te gast bij Doopsgezinden
Kerk in Son	10.00 uur mevr. A. Nieuwenhuizen		
Kruispunt	10.00 uur ds. W. Gugler	Woensdag 13 december 2023	
	19.00 uur ds. W. Gugler	Johanneskerk	19.30 uur vesper
Ontmoetingskerk	10.00 uur ds. T. van Andel, Valkenswaard		
Lutherse Gemeente	11.00 uur DoReLu-dienst, te gast bij Remonstranten		

Collecte

U kunt uw collectebijdrage overmaken op IBAN nummer NL47 RABO 0373 7186 75 t.n.v. PGE-collecten onder vermelding van de afkorting van uw wijkgemeente (JK = Johannesgemeente, KP = Kruispuntgemeente en OK = Wijkgemeente-Zuid), de datum van de zondag en het collectiedoel.

Wie Wat Waar

ALGEMENE KERKENRAAD

Voorzitter: dhr. H. Grootjans,
 p/a Camphuysenstraat 4,
 5615 KS Eindhoven, tel. 2985888,
 e-mail: AK.voorzitter@pkn-eindhoven.nl
 Scriba: vacant
 e-mail: AK.scriba@pkn-eindhoven.nl

DIACONIE

Voorzitter: dhr. L.F. Steinhauzer,
 Hyacinthstraat 16, 5644 KC, tel. 2125023,
 e-mail: CvD.voorzitter@pkn-eindhoven.nl
 Secretaris: vacant
 e-mail: cvd.secretaris@pkn-eindhoven.nl
 IBAN: NL62 RABO 0373 7369 32
 t.n.v. College van Diakenen Protestantse
 Gemeente Eindhoven o.v.v. uw doelbestemming
 Protestfonds en financiële hulp: Kerkelijk Bureau,
 tel. 2522575,
 e-mail: kerkelijk.bureau@pkn-eindhoven.nl
 IBAN: NL12 RABO 0373 7369 59
 t.n.v. Diaconie - Protestfonds

WIJKGEMEENTE EINDHOVEN-ZUID

Predikant: dhr. Tj. Huisman,
 Heezerweg 229, 5643 KB,
 tel. 8448177 / 06-15695919,
 e-mail: tjhuisman27@gmail.com
 vrije dag: zaterdag
 Kerkelijk werker: dhr. L.T. Wijbenga,
 Hoogepat 22, 5502 HC Veldhoven,
 tel: 06-19356774, e-mail: l.t.wijbenga@ziggo.nl
 Scriba: mw. S.A. Trapman,
 Waterfront 135, 5658 SG, tel. 8424442,
 e-mail: EhvZuid.scriba@pkn-eindhoven.nl
 IBAN wijkfonds: NL88 RABO 0373 7187 13
 t.n.v. Wijkgemeente Eindhoven-Zuid - wijkfonds
 o.v.v. uw doelbestemming
 IBAN bloemenfonds: NL87 RABO 0373 7369 67

Kerkbladbezorging:

Strijp-Gestel-Meerhoven:
 dhr.T. Schneider, tel. 2518614
 Stratum-Tongelre:
 dhr. J. Trapman, tel. 2122482
 e-mail: j.trapman@chello.nl

JOHANNESGEMEENTE

Predikant: dhr. B.J. van Haarlem,
 Brunelleschiweg 8, 5624 CJ, tel. 2366339,
 e-mail: bjvanh57@gmail.com
 Predikant: mw. K.M. Wuijster,
 Ithacastraat 28, 5631 JE, tel. 8795522,
 e-mail: k.wuijster@gmail.com
 Kerkelijk werker: mw. P. Zweers,
 tel. 06-58774450
 e-mail: kerkelijkwerkerpetra@gmail.com
 Scriba: mw. A. Buitenhuis-Kreeft,
 Chamonixlaan 19, 5627 LX, tel. 06-12392751,
 e-mail: Johannesgemeente.scriba@pkn-eindhoven.nl
 IBAN: NL66 RABO 0373 7187 21
 t.n.v. Johannesgemeente - wijkfonds
 o.v.v. uw doelbestemming

Kerkbladbezorging:

dhr. S. Nauta, tel. 2425633
 e-mail: nauta.sjaak@gmail.com

KRUISPUNTGEMEENTE

Predikant: dhr. W. Gugler,
 Vullingspark 6, 5591 DB Heeze, tel. 2097623,
 e-mail: predikant@kruispuntgemeente.nl
 Scriba: mw. G. van de Bos-van Voorst,
 Akkerwinde 13, 5684 HG Best, tel. 06-48126533,
 e-mail: scriba@kruispuntgemeente.nl
 IBAN: NL13 RABO 0373 7187 05
 t.n.v. Kruispuntgemeente - wijkfonds
 o.v.v. uw doelbestemming

EVANGELISCH-LUTHERSE GEMEENTE ZUID-NEDERLAND

Predikant: mw. S. Freytag, tel. 06-4395283,
 e-mail: ds.freytag@lutherszuidnederland.nl
 Scriba: dhr. T. Tempelaar, Amerlaan 2,
 5626 BP, tel. 2623104,
 e-mail: secretariaat@lutherszuidnederland.nl

KINDERDIENST/JEUGDWERK

Eindhoven-Zuid,
 Floor de Nooij, tel. 2122563,
 e-mail: smits.de.nooij@hetnet.nl
 Johannesgemeente,
 Linda van Dijk, tel. 06-10258550,
 e-mail: l.e.vandijk@gmail.com
 Kruispuntgemeente
 Hanna Hardeman-van der Zwan,
 e-mail: bertenhanna@gmail.com

STUDENTENPASTORAAT/TINT

Studentenpastor/life coach: mw. M.S. van Tuijl
 e-mail: m.v.tuijl@tue.nl
 TU/e Atlas
 Postbus 513, 5600 MB Eindhoven
www.tint-eindhoven.nl
 Scriba: dhr. W. Mak, Grondheuveel 20,
 5685 AV Best, tel. 0499-310383,
 e-mail: willem.mak@xs4all.nl

PREDIKANTEN/GEESTELIJK VERZORGERS

GGZE Grote Beek, mw. A. Bremmer,
 tel. 06-83667851, e-mail: Alice.Bremmer@ggze.nl
 GGZE Grote Beek, mw. I. Hyvärinen,
 tel. 2970619, e-mail: ai.hyvarinen@ggze.nl
 GGZE De Woenselse Poort, dhr. B.Veldhorst,
 tel. 2613791, e-mail: bj.veldhorst@ggze.nl
 MMC, mw. Petra Zweers, tel. 8889582
 Petra.Zweers@mmc.nl
 Severinus, mw. K. Seijdell, tel. 06-11403496,
 e-mail: karin.seijdell@severinus.nl

INLOOPHUIS 't HEMELTJE

Voor informatie zie rechts onderaan op de middenpagina's.

OPEN HUIS SINT CATHRIEN

Voor informatie zie rechts onderaan op de middenpagina's.

KINDERTELEFOON Zuidoost-Brabant

Tel. 0800-0432 (gratis)
 iedere dag van 14.00-20.00 uur

SENSOOR (SOS Telefonische Hulpdienst)

Tel. 0900-0767 of 040-2125566
 24 uur per dag, 7 dagen per week emotionele
 ondersteuning. Chat en e-mail: www.sensoor.nl
 Info: www.sensoor.nl/brabant

Uitgave van de Protestantse Gemeente Eindhoven
pkn-eindhoven.nl
 periode: 05-11-2023 t/m 16-12-2023

Jaargang 52, no. 10

Samen

Versijnt 10 maal per jaar

Adres Hoofredactie van SAMEN
 Camphuysenstraat 4, 5615 KS Eindhoven
 Telefoon: 040 252 2575
 E-mailadres: samen.redactie@pkn-eindhoven.nl

Leden van de Hoofredactie van SAMEN

Wil van Egmond, Bert Jan van Haarlem,
 Jaap Stooker en Joke Wytzes-de Bie

Attentie

Het volgende SAMEN-nummer:
 17-12-2023 t/m 03-02-2024

Inleverdata t.b.v. het volgende SAMEN-nummer:

- **27 november:** kopij voor het wijkbericht bij de wijkredactie
- **29 november:** complete wijkbericht bij de hoofdredactie
- **22 november:** kopij van schriftelijke reacties op artikelen bij de hoofdredactie
- **29 november:** kopij voor het overige gedeelte bij de hoofdredactie

Kerkelijk Bureau

Camphuysenstraat 4, 5615 KS Eindhoven
 Geopend op afspraak
 Telefonisch bereikbaar:
 - maandag t/m donderdag van 09.00 – 11.30 uur
 - telefoon: 040 252 2575
 E-mailadres: kerkelijk.bureau@pkn-eindhoven.nl

Protestantse Gemeente Eindhoven

IBAN: NL91 RABO 0373 7186 59 t.n.v.
 Protestantse Gemeente Eindhoven
 o.v.v. uw doelbestemming

Collectebonnen

U kunt een veelvoud van € 20,00 storten op
 IBAN: NL69 RABO 0373 7186 67 t.n.v.
 PGE - Collectebonnen o.v.v. adresgegevens
 en aantal bonnen van €1,- en/of €2,-.
 De bonnen worden u daarna zo spoedig mogelijk
 toegestuurd.

Kerkblad SAMEN

IBAN: NL03 RABO 0373 7186 91 t.n.v.
 PGE - Kerkblad SAMEN o.v.v. gift SAMEN

Indien een artikel uit dit kerkblad wordt
 overgenomen, dan met bronvermelding.
 Op de foto's rust copyright.
 Alle herkenbare personen op foto's hebben
 hun toestemming voor publicatie verleend.

Drukwerk: Snep

Ik ben (on)gelovig

Het belangrijkste verhaal van het Christendom is de opstanding van Jezus. Ik heb echter altijd veel moeite gehad met dit verhaal omdat het zo onrealistisch overkomt. Hetzelfde geldt voor het verhaal waarin Jezus een blinde man weer laat zien en andere verhalen met wonderen erin.

Voor mij is de belangrijkste boodschap die Jezus brengt in de Bijbel het feit dat we goed moeten zijn voor onze medemens. De tien geboden vatten dit eigenlijk samen. De verhalen die hierover gaan zijn dan ook de verhalen waar ik me goed in kan vinden, omdat ik er gemakkelijk in kan geloven.

Een goed mens zijn voor anderen

De verhalen waarin wonderen voorkomen, zoals de opstanding en genezingen, vind ik moeilijker

te geloven. Desondanks schuilt er volgens mij een enorme kracht in deze verhalen. Mensen hebben namelijk massaal geloofd, en geloven nog steeds, dat deze wonderen zijn gebeurd. Dit zegt voor mij iets over de kracht van het geloof. Jezus heeft met zijn boodschap van liefde voor de medemens een grote groep mensen achter zich weten te scharen. Hij had zijn apostelen, een kleine groep volgelingen die zijn werk na zijn dood heeft voortgezet, maar ook 'gewone' mensen hingen Jezus aan. Zij waren zo overtuigd van de waarheid van zijn boodschap dat ze, toen hij overleed, niet konden geloven dat hij er niet meer was. Dit heeft, mede door het lege graf, gezorgd voor geruchten over een opstanding en mensen geloofden deze geruchten. Het verhaal van de opstanding bewijst voor mij dus niet dat God bestaat, maar wel dat de boodschap van Jezus zo krachtig is dat mensen bereid zijn iets onmogelijks te geloven. Ik geloof dus in de boodschap van Jezus omdat mensen tweeduizend

jaar geleden in de opstanding geloofden, ook al geloof ik zelf niet in die opstanding.

De boodschap van Jezus is een goed mens zijn voor je medemens. Voor mij is dit de kern van het geloof. Niet de wonderen en misschien niet eens God zelf, maar een goed mens zijn voor anderen is het belangrijkste. Die boodschap van Jezus is al eeuwenoud, maar is nog steeds toepasbaar op ons leven nu.

Die boodschap is nog steeds toepasbaar op ons leven nu

Wat Jezus verkondigde is niet gebonden aan tijd of plaats en is daarom voor mij de kern van het geloof.

Bernou de Heer